

EEN SCHRIJFMACHINE
MET KOFFER v.a. **f 179,-**

Uitstekende service.

Boek- en Kantoorboekhandel **BOSSE**

KRUISSTRAAT 4 - BOXTEL - TELEFOON 3566

Huishoudelijk

Parfumerieën

A. VAN KOL

Uw warenhuis

'T HUIS VOOR UW GESCHENKEN

Lederwaren

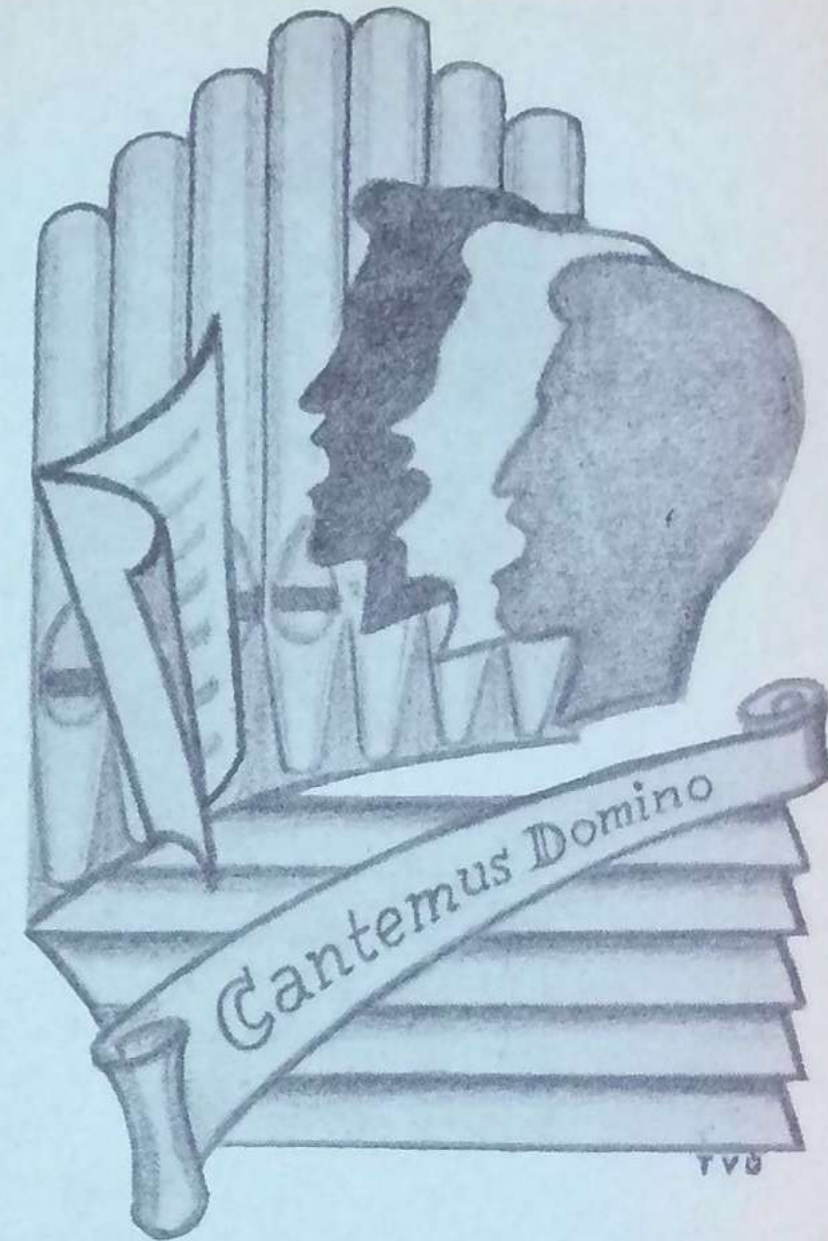
Sola

Koop Uw vlees en vleeswaren bij de

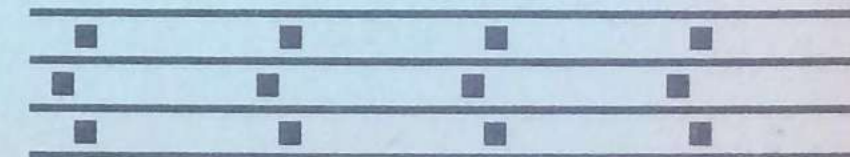
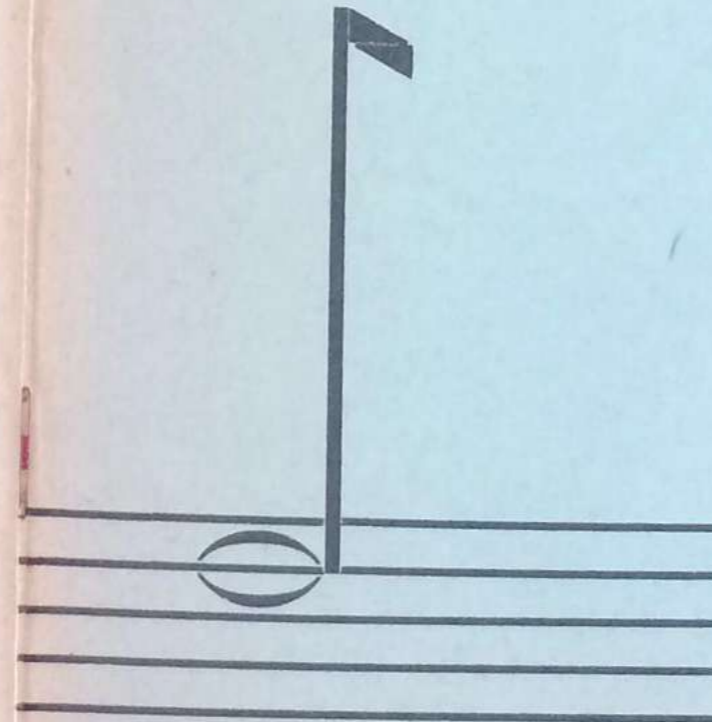
➔ *Kwaliteits-Slagers* ←

KONTAKTBLAD ZANGKOOR

President: Zeereerw. Heer P. v. Mulukom
Directeur: Joop Felix

H. HARTPAROCHIE TE BOXTEL

R.k. volksmuziekschool - Boxtel

ZANGKLASSEN: HET FUNDAMENT VAN CANTASONA
CANTASONA: HET FUNDAMENT VAN HET KOOR
HET KOOR: PIJLER DER HOOGMISDIENSTEN K.R.O.

De Boxtelse Volksmuziekschool heeft ook u zeker iets te bieden

Informaties: J. B. FELIX, musicus - Ons Doelstraat 24 - Telefoon (04106) 31 45

A. ADELAARS

KALKSHEUVEL 2 - BOXTEL - TELEFOON 2374

REPARATIE VAN HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN zoals:
Scheerapparaten, Strijkijzers, Stofzuigers en Radio's.

Verkoop van Lampen en Zekeringen.
Batterijen voor transistor radio's.

Hotel van Boxtel

Stationsplein 2 - Boxtel - Tel. (04106) 2237

Eigenaar: W. A. LEEMANS

Unieke gelegenheid
voor feestavonden
en gezellige
bijeenkomsten.

APARTE VERGADERZAAL

BEDENK HET VANDAAG,
ONTHOUD HET VOOR MORGEN,
LAAT C. DE MOL'S REIZEN,
UW TRIP VERZORGEN.

Stationstraat 100-103
BOXTEL
Telefoon (04106) 2336

C. de Mol's reizen

-1-

Kontaktblad van het Zangkoor der

H. Hartparochie Boxtel

Redactie: W. Sep - J. Ghijsens

T.v.Uden - P. Bloem

H. Schoenmakers

H. v. Liempt

Secretariaat: W. Sep Hof ter Aa 186

Van de redactie.....

Nu de vakantie ons meer tijd gunt, zijn we als echte ons opofferende koorleden weer begonnen aan het koorbladwerk. Terwijl velen hun wagen bepakken en de lijst van benodigde spullen nog eens nalopen, razen onze vingers over de toetsen en draaien onze ogen met de afgedraaide vellen mee om op tijd klaar te komen. Het is natuurlijk geen vakantiewerk, maar ja....., wat doe je als goed koorlid. Bovendien, we zijn nog jong en er moet toch iemand zijn die het doet.

Wij delen U mede, dat U het woord van onze president ditmaal zult moeten missen, omdat hij in betere oorden vertoeft. Daar staan echter weer enkele vlammenwerpers tegenover. Overigens is het jammer, dat personen buiten de koorkring meer op dergelijke artikelen reageren dan onze eigen leden (vgl. het Brabants Centrum van enige maanden terug).

Tot slot wensen wij ieder, die nog op vakantie gaat, een prettige vakantie toe, en iedere teruggekeerde vakantieganger veel werkklust voor het komende jaar.

De Redactie

WOORD VAN ONZE PRESIDENT.

Roma, Felix,
is veel beter!

(op de wijs van Ubi Petri)

EEN TERUGBLIK op het afgelopen seizoen.

Nog onder de indruk van het prachtige "Stabat Mater" van Penderecki, dat ik zojuist heb beluisterd via de bandrecorder, en dat een opname was van het concert op 22 april j.l. te Utrecht, herinnerde ik mijzelf onze medewerking aan dit concert. De MCRV zond deze opname op 24 april uit. Tijdens deze uitzending, die door Jaap Geraerds werd toegelicht, waren lovende woorden over ons koor te beluisteren. Nu de vakantie pas enkele dagen geleden begonnen is, kan ik het toch niet nalaten mijn gedachten te laten gaan over alles wat in het afgelopen seizoen zoal gebeurd is. Een greep uit het dagboek wijst mij op o.a. een hoogmisuitzending op 18 sept. j.l. - uitvoering van de Pius X mis van Albert de Klerk in de Kathedraal te Luxemburg met medewerking van Maurice Pirenne - KRO-uitzending op 11 dec. 1966 - een Kerstconcert - KRO-opnamen van de "Papae Marcelli" van Palestrina op 19 febr. 1967 - KRO-uitzending op eerste Pinksterdag 1967 - concert voor de KNTV op 22 april te Utrecht, etc. en tot slot het uitvoeren van diverse missen in onze eigen kerk.

Als ik dit zo achteraf overzie, dan past direct een woord van dank aan U allen - bestuur en leden - en vooral onze jongens. Een extra woord van dank op deze plaats graag aan Martien en Piet, de onvermoeibare leiders van onze jongens.

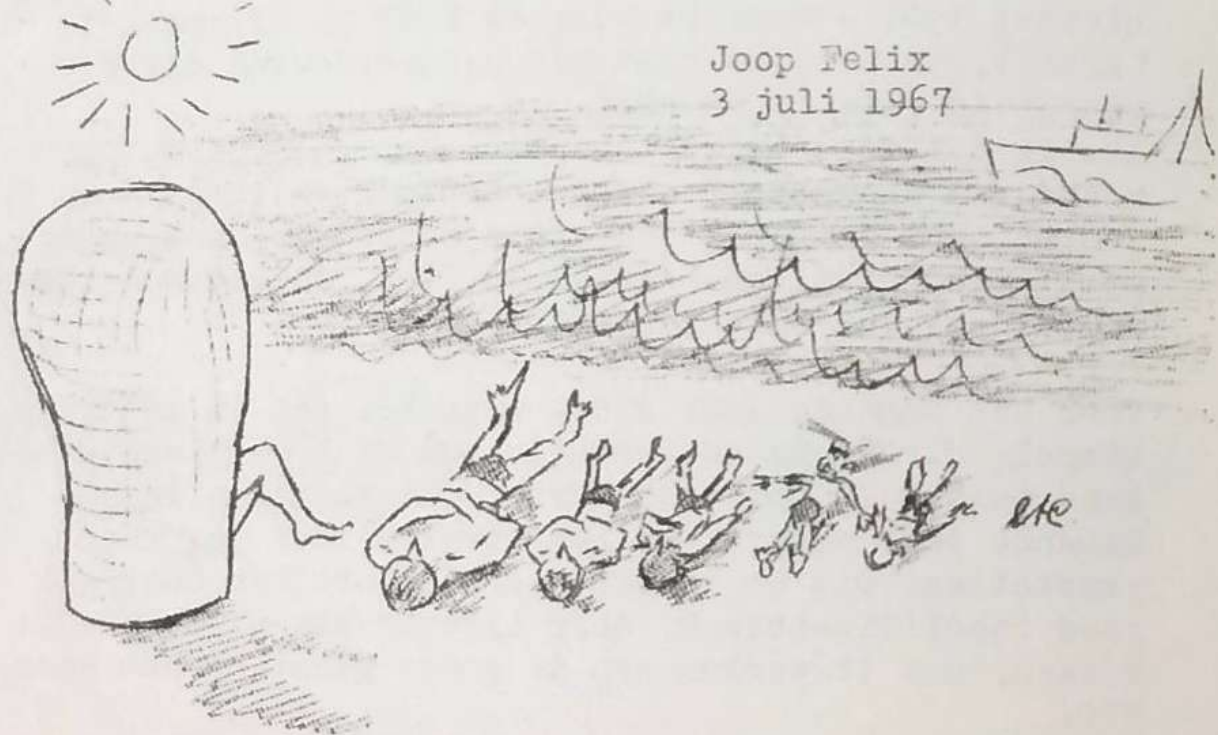
Voor het komende jaar staat weer het een en ander op stapel; direct na de vakantie zal ik U de plannen bekend maken. Ik hoop van harte, dat we allen in het komende jaar wederom zullen streven naar nog meer prestaties. Dit is zonder meer te bereiken door een goed repetitie-bezoek, door ijverig aan alles mee te werken, mee te werken aan de goede geest op ons koor, etc.

Wat betreft de vernieuwing van de liturgie in het algemeen nog het volgende: ik raad U aan het artikel te

lezen in het Gregoriusblad van juni 1967 van de nieuwe voorzitter van de Gregoriusvereniging, Dr. B. Kahmann over "Vernieuwing in bezinning". In de nieuwe instructie "Musicam Sacram" van 5 maart 1967 blijkt duidelijk, dat het luisteren van de gemeenschap naar woord en muziek principieel gerekend wordt tot waarachtige deelname. Er wordt ook gewezen op het aandeel van het volk betreffende de muziek. "Bij de keuze van kerkmuziek voor koor en volk zal men rekening moeten houden met de bekwaamheid tot zingen en wat onmiddellijk in het verlengde ligt: er zal in de vormgeving van de liturgische diensten een ruime verscheidenheid, een vruchtbare afwisseling, een verantwoorde pluriformiteit moeten nagestreefd worden."

Ik wil graag eindigen met een opmerking uit het referaat van Dr. Kahmann (22 april te Utrecht): "Wat waardevol is vindt vanzelf de weg naar een ruimere horizon." Met vertrouwen gaan we ons kerkmuzikaal werk voortzetten na een welverdiende vakantie, hetgeen ik U allen van harte toewens.

Joop Felix
3 juli 1967

KARDINALE BLUNDER.

U weet het natuurlijk ook!

Zelfs in de Nederlandse Commissie voor Liturgie is een arbeider ontslagen. Ja....., netjes natuurlijk. Wat dacht U? Nee, dat zit wel goed. Een mooi briefje met misschien wel lovende woorden over enorme werkkraft en "dat het ons wel spijt"..... Maar bedankt ben je dan toch.

Zo is het onlangs Prof. Smits van Waesberghe vergaan, de ex-voorzitter van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging. Wegens zijn leeftijd (66) kan hij volgens de statuten geen deel meer uitmaken van de Ned. Comm. voor Liturgie: een lid kan na 3 jaar herbenoemd worden mits hij de 65 niet is gepasseerd.

Raar, hè? Denkt U zich eens in: een man is jarenlang expert op kerkmuzikaal gebied en als zodanig lid van de Ned. Comm. voor Liturgie, en als hij 65 wordt, wordt hij verwijderd, omdat het "voor het goed kunnen adviseren van onze bisschoppen (het) beter was om de leeftijdsgrens te houden op 65 jaar." Aldus een voorstel van de adviseurs der bisschoppen. Wat leeftijd met deskundigheid te maken heeft of althans hoe die daar een grens voor kan zijn, is mij een raadsel. Ik zou graag eens willen weten of er voor die adviseurs ook een leeftijdsgrens geldt, want hun advies doet vermoeden, dat ze niet erg schrander zijn. Het lijkt zo'n beetje op het ontslag van een arbeider, omdat hij 40 jaar lang in trouwe dienst was. Er zal dus wel iets achter zitten.

Formeel, nee formeel is er niets aan het handje. Maar het is toch wel bedroevend, dat juist dergelijke hooggeplaatste kerkelijke personen zo formeel moeten doen, terwijl nu juist in heel de kerk een streven gaande is naar openheid en eerlijkheid.

Is er dan toch iets aan de hand? Het lijkt er wel op. Prof. Smits van Waesberghe zegt er zelf het volgende van: "Er zijn verschillende malen wrijvingen geweest in de Liturgie-commissie. Naast mij zit pater Kahmann

in die commissie als kerkmusicus en met zijn tweeën deden we het perfect. Maar wat wilt U: we zijn allebei lid van een oude vereniging en dus per se conservatief, zeggen de zich vooruitstrevend noemende liturgisten." (Brabants Dagblad van 25 maart 1967)

O, dus daar zal de schoen wringen.

"De opmars van de secularisatie allerwege bedreigt ook de eredienst," zo vervolgt Prof. Smits. "Dat gaat ten koste van haar sacrale oer karakter. Het ergste is, dat het allemaal overhaast, niet weloverwogen gebeurt en dat de stoottroepen dekking zoeken achter kreten als "leve het experiment". Ja, datzelfde moeten alle verdedigers van oude maar diepe waarden ervaren. De onderste steen moet en zal tegenwoordig naar boven gehaald worden om er toch maar zeker van te zijn, dat de hele zaak in elkaar valt. En hoe kunnen oude mannen van 66 nu nog krachten genoeg hebben om stenen te sjouwen? Bovendien, dat kun je ze toch niet aandoen. Wie weet wat ze ervan overhouden!

En toch is er in Rome een man van ook zo rond die leeftijd, die toch niet bepaald conservatief te noemen is. Hij houdt van moderne ideeën en doet dingen, die geen enkele van zijn voorgangers ooit gedaan heeft. En juist die man heeft ook een briefje geschreven - een lang dan wel - over muziek. Daarin staat te lezen, dat hij niet erg geporteerd is voor profane muziek tijdens de eredienst. "Maar och, zo'n oude man ook", zullen de progressivisten zeggen.

Echter, diezelfde man heeft eveneens gezegd, dat liturgische commissies ook de zorg hebben voor de kerkmuziek en dus ook moeten bestaan uit personen, die op kerkmuzikaal gebied deskundig zijn. Wil je dan als progressief idealist de handen vrij hebben, dan moet je eerst die deskundigen buitengooien natuurlijk, want deskundigen zijn alleen maar lastig. Zij hebben de onzalige gewoonte om goed na te denken. En deskundigen zijn doorgaans ook van die mensen, die vasthouden aan de goede dingen, die er zijn. En dat kan niet. Als je aan iets nieuws begint moet je geen half werk leveren en eerst alles

ondersteboven gooien. Het is zo'n mooi gezicht om een stevig gebouw in elkaar te zien zakken, vooral als je zelf daaraan hebt mogen meehelpen. En och, die paar goeie stenen! De liturgisten hebben trouwens (blijkens het Gregoriusblad van april 1967) al meer staaltjes van verstandverduistering getoond. Buiten de Gregoriusvereniging om heeft de deskundigencommissie - een van de adviescolleges bij het pastoraal concilie - als lid-adviseur en deskundige op het terrein van de kerkmuziek benoemd Albert de Klerk. Op zich zou dit - hoewel zeer verwonderlijk - nog niet zo erg zijn, mits alles normaal was gegaan. Maar wat blijkt nu? Bij de naam van Albert de Klerk werd vermeld: "Bestuurslid Sint-Gregoriusvereniging". Dat wist de kerkmusicus zelf waarschijnlijk nog niet, want dat is hij helemaal niet, op geen enkele manier. (noch landelijk, noch diocesaan). Bovendien werd zijn naam al gepubliceerd, voordat hijzelf de benoeming aanvaard had. Hij heeft deze - leuk voor leedvermaak en jammer voor de liturgisten, die hierdoor wel in hun hemd staan - trouwens afgewezen. En ten derde is het zot om iemands naam te publiceren met vermelding van een functie in een vereniging, terwijl men met die vereniging zelf niet wil praten. Ja, het is allemaal wat. De enige troost is nog, dat je met de liturgisten kans hebt op een lachertje. We zouden eigenlijk ook een kerkelijk provotariaat moeten instellen. De gegadigden zijn er al: misschien niet langharig, maar wel kortzichtig. En formeel, dat vooral.

P.S. Mocht ik de indruk gewekt hebben, dat de kardinaal aan dit alles schuld heeft, dan wil ik dat hier nog even rechtzetten. Het zijn zijn adviseurs. Alleen had de kardinaal als man van toen bijna 67 en met zijn grote ervaring beter kunnen weten.

W. Sep

GREGORIAANS VIII.

HET MODERNE KERKLIED.

Onder het moderne kerklied versta ik de eenstemmige zang, die het gelovige volk in de vorm van liederen in de moedertaal zingt tijdens en ter opluistering van de liturgie. "Ter opluistering van" moet in dit verband verstaan worden als "het actief deelnemen aan de liturgie". Over de keuze, de plaats in de eredienst, de praktische uitvoering van dit kerklied lopen de meningen nogal uiteen. Zelfs over bestaansrecht in de liturgie is zeer veel te doen geweest. Het is daarom zeer moeilijk om een objectief beeld te verwerven van het moderne kerklied in het algemeen en over een eventuele plaats en functionaliteit in de eredienst. Allereerst dient daarom zo duidelijk mogelijk vastgesteld te worden, waarom het moderne kerklied een plaats in de liturgie toekomt.

Henk in 't Veld geeft in zijn artikelen "Op weg naar een kerkmuziek van deze tijd", die hij publiceerde in het Gregoriusblad, enige premissen, die mede gehanteerd kunnen worden om tot de conclusie te komen, dat het moderne kerklied een eigen plaats inneemt in de vernieuwde liturgie. Hieronder volgen die premissen.

- 1) er is een sterke tendens waar te nemen naar mundaniteit, een groeiend gevoel voor de waarde van het aardse. De cultus zal daardoor meer profaan getinte en menselijk beleefbare vormen krijgen.
- 2) de kern van het mundane is de intermenselijkheid, het samenleven in liefde. Hierin gaat men het geheim van Gods aanwezigheid zoeken. In de beleving zal daardoor de cultus zijn bovenmenselijk aanzien verliezen en meer ervaren worden als een intermenselijk gebeuren.
- 3) intermenselijkheid is alleen mogelijk door betrouwbare openheid. Wij constateren een groot verlangen naar eerlijkheid, ongekunsteldheid en authenticiteit.

- De cultus verliest zijn theatrale opzet en neemt de vorm aan van een oprecht menselijk samenzijn.
- 4) eerlijk samenzijn veronderstelt respect voor het persoonlijke en daarmee een gevoel van betrekkelijkheid en veranderlijkheid. Men zal daarom van cultus verlangen, dat hij zijn onaantastbare en onveranderlijke structuur verliest, en meer plooibaar wordt naar de behoeften van de hier en nu aanwezige gemeenschap.
 - 5) het benadrukken van de intermenselijke aspecten in de cultus zal van allen, die deelnemen aan het samenzijn, een grote soepelheid en een steeds weer nieuwe creatieve inzet vragen.

Voegt men hier nog aan toe, dat volgens de moderne theologische opvattingen de heilige Eucharistieviering vooral een gemeenschapsviering moet zijn, d.w.z. een viering niet alleen voor, maar vooral ook door het gelovige Godsvolk, dan wordt het duidelijk, dat de gemeenschap op een haar eigen en specifieke wijze actief deelneemt aan die viering. De Eucharistieviering moet echter ook een feestkarakter hebben. Mensen, die voor een feestviering samenkomen, zingen, waardoor zij o.a. actief deelnemen aan het feest. Hieruit volgt, dat het moderne kerklied inderdaad een specifieke rol kan gaan spelen in de huidige liturgie-vernieuwingen en -vieringen.

Om duidelijk te stellen, dat het moderne kerklied niet de enige vorm is van actieve deelname van het Godsvolk, is het wellicht nuttig alle vormen van deelname, die in artikel 30 van de "Constitutio de Sacra Liturgia" van 4 dec. 1963 worden uitgewerkt, te noemen: de acclamaties, de antwoorden, het psalmgezing, de antifonen, meerdere gezangen, de lichaamshouding van de gelovigen en het heilig stilzwijgen.

CABA ZOEKT NIEUW CLUBLOKAAL.

Het gaat er langzamerhand naar uitzien, dat de Caba-club binnenkort niet meer zal kunnen beschikken over de zolder (Stationsstraat 102), die nu al weer bijna 2 jaar als clublokaal benut is. De vorige Caba-club is uiteen gegaan door het ontbreken van een geschikte geheel vrije ruimte, die naar eigen idee kon worden ingericht en die niet door een andere vereniging werd gebruikt. De huidige Caba-club kon worden opgericht omdat een behoorlijke zolderruimte ter beschikking was gesteld. De Caba-club is geheel afhankelijk van een eigen home. Daarom wil ik nu reeds de (nood)klok luiden. Ik zou eenieder willen verzoeken eens goed rond te kijken en elke zinvolle gedachte door te geven aan de redactie van het blad. Het zou immers uitermate te betreuren zijn, dat alleen ruimtegebrek voor langere of kortere tijd een halt zou kunnen toeroepen aan een gezonde waardevolle vereniging.

Een Caba-leider.

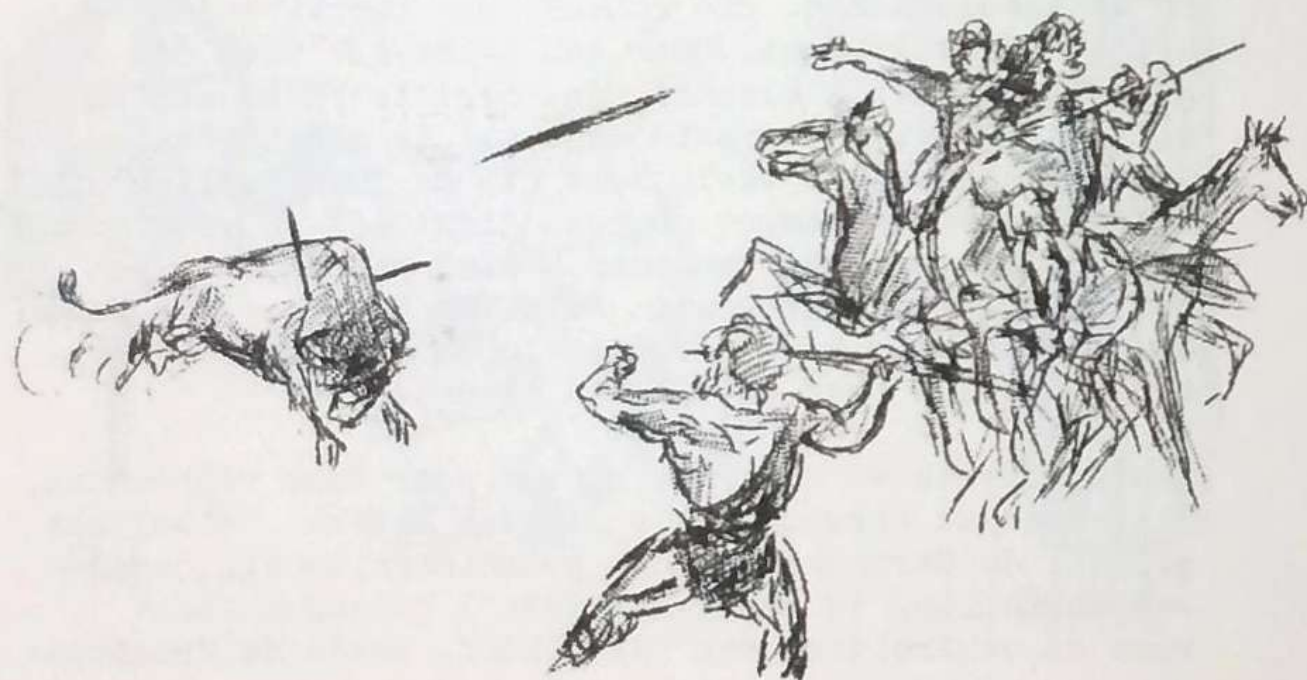
HISTORISCHE FUNDERING VAN HET NEDERLANDSE VERNIEUWINGSSTREVEN.

Het zal niemand van U ontgaan zijn, dat ons land de laatste jaren bij de vernieuwing van de liturgie steeds mee vooraan liep, vaak zelfs helemaal vooraan. Nu kan men dit interpreteren als de grote mond van het kleine ventje, dat zich niet meer door zijn grotere broer de wet wil laten voorschrijven. Ik geef toe, dat ik lange tijd mezelf aan deze interpretatie heb vastgehouden en ook nu nog soms die indruk niet kan loslaten bij onordachte vernieuwingsideeën. Maar men kan de schijnwerper ook op andere zijden van de zaak richten en met een sterkere lamp dieper in de kern doordringen. En dan blijkt de binnenkant er heel anders uit te zien dan de buitenkant doet vermoeden.

Er zijn verschillende manieren om het vernieuwingsstreven te bekijken. De gemakkelijkste - maar ook minst diepgaande - is de zojuist vermelde wijze van louter uiterlijke indruk en interpretatie. Verder is er de theologische, die echter meer voorbehouden blijft aan vakmensen. Maar aan beide zit toch één gemeenschappelijk element, dat niet te ontkenen is nl. dat ze beide gegroeid zijn uit de geschiedenis. Geen enkele nieuwe visie komt uit de lucht vallen op een willekeurig moment. Daarom lijkt het me voor een goed begrip van het "waarom" - niet het "hoe" - van het nederlandse vernieuwingsstreven goed het pad van de geschiedenis eens terug te lopen en daar fundamenteen te zoeken voor de huidige tendens.

Daartoe maken we de grote sprong naar onze voorouders, die voor het eerste kennis maakten met het katholieke geloof: de Germanen uit ons geschiedenisboek. Hun levensinstelling is van fundamenteel belang geweest voor de verbreiders van het geloof. Reeds de Romeinse

geschiedschrijvers maken melding van een opvallend vrijheidsgevoel en een niet te miskennen trots tot in de zucht naar heldendaden. De grondtrek van het Germaanse wezen is het waarmaken van de eigen persoonlijkheid op alle gebieden van het leven. Alle andere levensuitingen krijgen daarvan hun zin, zodat hun eigendomsstreven en veroveringsdrang, hun blinde moed en wraakzucht ons niet verwonderlijk hoeven aan te doen. Anderzijds echter muntten zij volgens dezelfde schrijvers uit in trouw, wanneer zij eenmaal elkaars respect hadden verworven. En dan niet de trouw aan gegeven beloften alleen, maar de volgzzaamheidstrouw in zijn diepste betekenis. De genoemde persoonlijkheidshandhaving bleef echter steeds het laatste fundament, ook al moest dit leiden tot de dood. Zelfs na de dood wilde de Germaan immers verder leven in zijn roem. Niets kon aan dit streven iets veranderen, tenzij..... het lot. De grootste heldendaad was voor hem dan ook om zelfs dit lot te trotseren tot de laatste adem, m.a.w. door zelfmoord aan het lot te ontsnappen. Alleen geen laffe zelfmoord natuurlijk, maar de "vrije" dood.

Na dit alles is het duidelijk welk een "Taak" het christendom wachtte om voor de verbreiding van het geloof deze zelfverheerlijkingsdrang van de Germanen om te vormen tot de dienstbaarheid aan Gods wil. Temeer als men doordenkt op het zelfhandhavingsstreven, wat uitmondde in een voortdurende creativiteit, een rusteloze scheppingsdrang. Hiertegenover was de Romein (de vertegenwoordiger van de Antieke wereld) het toonbeeld van vormgevoel, objectiviteit en wetmatigheid in het denken. De Germaan heeft nooit aan vaste vorm kunnen wennen, voelde zich meer gedrongen tot subjectieve beleving, schepping, beweging. Met andere woorden: niet een zuiver wettelijk onderhouden van de bepalingen, maar een eigen wijze van beleving binnen die wettelijke bepalingen. De Antieke mens zocht naar de vaste waarheden in de wereld van het zijn, de Germaan probeerde ze van zichzelf uit te scheppen. Het is niet bijster moeilijk om in dit verband te zien het Germaanse verlangen naar natuurverbondenheid.

Zo stonden de Germanen tegenover het Christendom met een heel eigen cultuurwereld, gebaseerd op hun zuiver natuurlijke grondhouding. Deze werd in de christelijke missionering niet genegeerd, maar doordrongen met bovennatuur. We kennen de voorbeelden: lichtfeest - Kerstfeest, volgzzaamheidstrouw - trouw aan Christus, e.d.

De grootste moeilijkheden bij de missionering leverde op de Germaanse drang naar persoonlijkheidshandhaving met daarnaast de tegenstelling tussen het Antieke denken met zijn onveranderlijk wereldbeeld en zijn vormzin, en het Germaanse denken met subjectieve beleving en scheppingsdrang. In de Oudheid was het grootste geluk voor een mens het mogen "aanschouwen" van de waarheid in het oerbeeld van alle zijn (m.a.w. het schouwen van God); de Germaan wilde door subjectief begrijpen van het concrete het oneindige

benaderen. Daarom is zijn - en ook ons - denken meer concreet gericht op de aarde en de subjectieve beleving, niet op de wet. Vandaar een heel andere instelling t.o.v. de kerk. Van de Romeinen nam de kerk de sterke vormorganisatie over; de Germanen zien de kerk niet als vorm, maar meer tijdsbepaald, ontwikkelend, onvolmaakt. M.a.w. als kerk in beweging, als Gods volk onderweg.

Hoe het christendom toch zo'n vaste voet in de Germaanse denkwereld kon krijgen is een onderwerp voor een volgend artikel. In het voorgaande heb ik m.i. het fundament voor ons vernieuwingsstreven verduidelijkt: onze Germaanse afkomst.

W. Sep

HET ORGEL.

DE GESCHIEDENIS VAN HET NEDERLANDSE ORGEL.

A. De groei van het orgel (1400 - 1570)

Moesten we ons bij de bespreking van het ontstaan van het orgel vaak baseren op legendes of onvolledige gegevens, na de 13e eeuw beschikken we over meer feiten. De hoofdkerken in verschillende steden, o.a. Haarlem, Groningen, Maastricht, beschikten in de 14e eeuw over een positief. Dit plaatste men bij het altaar en werd gebruikt om priester en koor de toon aan te geven door het "praeambulum" of kort voorspel. We zagen reeds, dat sommige kerken over 2 positieven beschikten. Bij deze positieven, die aanvankelijk alleen uit prestantpijpen bestonden, plaatste men meerdere prestantkoren, hetgeen geschiedde in quinten- en octavenparallellen. Het geheel werd vastgehouden door eenvoudig latwerk, aan sierlijke kasten dacht men nog niet. Spoedig kreeg het positief een meer artistieke taak. Onder invloed van het Humanistisch denken groeide buiten de kerk de

"wereldlijke" kunst, die na 1430 grote ontplooiingskansen kreeg aan het Bourgondische Hof. Bij maaltijden en feesten werd aan het hof het positief bespeeld. De organisten, die daarvoor in aanmerking kwamen, deden dit maar al te graag, daar zij in hun functie van "Kerkorganist" niet voldoende verdienden om te leven. Het positief ging de taak van de blaasinstrumenten die gebruikt werden voor de begeleiding van de eenstemmige zang, vervangen. Het orgelspel kon zich ten volle ontwikkelen op de grote orgels, die vooral na 1440 werden gebouwd. Deze orgels kregen een nieuwe taak in de eredienst: het zgn. alternatim spelen van de kerkelijke gezangen, waarbij het koor het 2e, 4e, 6e, 8e vers zong en het orgel solistisch het 1e, 3e, 5e en 7e vers voor zijn rekening nam. Dit alternatim spelen treft men nu nog aan in Spanje en in de hoofdkerken van Parijs. De gregoriaanse zang echter werd nog niet begeleid door het orgel.

Typisch voor deze tijd is de "concurrentie" van de kerkbesturen, die ieder voor zich het mooiste orgel wilden hebben, hetgeen de orgels alleen maar ten goede kon komen. De kosten en onderhoud van de orgels kwamen ten laste van de kerkmeesters, maar dikwijls droeg de wereldlijke overheid in de kosten bij. Orgelbouwers uit deze periode zijn: de fam. van Elen te Maastricht en Mr. Peter te Utrecht, de stamvader van de beroemde Utrechtse orgelbouwersfamilie, die tot in de 17e eeuw werkte en waarvan achtereenvolgens Geert Peters, Cornelis Geerts en Pieter Jansz. de Swart uitblonken.

H. Schoenmakers.

CABA-KAMP 1967.

Het 2e Caba-kamp staat al weer voor de deur. Nog slechts ruim een week en de Caba-leden gaan hopenlijk een prettige vakantie in het mooie Luxemburg tegemoet. Immers, ook dit jaar zijn we weer van harte welkom bij de gastvrije familie Nelissen uit Grevels. De 3 leiders zullen met de 14 Cabanen alles in het werk stellen om dit kamp tot het hoogtepunt van het jaar te maken. Dankzij de enorme medewerking van de gastheer en zijn vrouw en met de inzet van de leden zelf, is dit voor de leiders een aanvaardbare opgave. Drie Caba-leden zullen, evenals de leiders H.v.Liempt en A.v.Uden de reis dit jaar om persoonlijke redenen niet kunnen meemaken.

Naar ik mag aannemen, zal voor het eerst in onze koor-geschiedenis een groep een "nachtreis" ondernemen. Het vertrek van de Caba is nl. gesteld op vrijdag 21 juli rond 12 uur 's nachts. De jongens komen hiervoor rond 10 uur op de Caba-zolder bijeen. Het is eigenlijk overbodig te vermelden wat zoal meegenomen moet worden. Ik wil alleen nog even wijzen op een identiteitsbewijs, sportkleding, flinke stevige schoenen en eten en drinken voor de nacht en voor de zaterdagmorgen en -middag. De reis wordt wederom ondernomen met de Troubadour. Onze chauffeur, mijnheer Piet, zal dit jaar het gezelschap niet alleen naar het ontspanningsoord brengen, maar ook gedurende de gehele week de nodige steentjes bijdragen tot het welslagen van het kamp. De terugreis vindt plaats op zondag 30 juli. Wij hopen dan 's avonds (het juiste tijdstip is moeilijk aan te geven) weer gezond en wel en terugkijkend op een geslaagd Caba-kamp, terug te zijn.

Het postadres is: Caba-club

p/a Fam. Nelissen

Post Rambrouch

Grevels (bij Esch-sur-Sûre)

Luxembourg

Telefoonnr.

wordt nog

doorgegeven!

J. Ghijsens

KERKMUZIEKDAG 1967.

Zoals U vanzelfsprekend weet is op 22 april j.l. door de vakgroep kerkmusici der Koninklijke Nederlandse Toonkunstenaarsvereniging de Kerkmuziekdag 1967 georganiseerd. Over de organisatie zelf wil ik het nu niet hebben, doch wel even over de opzet ervan. Het thema van deze dag luidde: "De plaats van de kerkmuziek in het muzikleven." Uit deze formulering blijkt, dat er een relatie gelegd wordt met de niet-kerkelijke muziek enerzijds en dat er anderzijds toch een zekere afstand tussen beide bestaat.

Aansluitend bij het eerste is dan duidelijk, dat kerkmuziek in wijder verband moet worden gezien dan gebonden aan de eredienst. Dit is m.i. wel juist, want luisterend naar muziek tijdens de eredienst denkt men toch niet specifiek aan het gewijde karakter ervan, doch meer aan het muzikale gehalte als zodanig, hoewel dit natuurlijk wel beïnvloed kan zijn om de bruikbaarheid in de eredienst. Maar men kan niet stellen, dat het muzikale niveau daarom anders is, m.a.w. dat muziek tijdens de eredienst bij voorbaat mooier of minder mooi is dan "wereldlijke" muziek. (hier dan niet gezien als beat, etc.).

In zijn rede ging Dr. Mudde in op de geschiedenis van de relatie tussen geestelijke en wereldlijke muziek. Hij constateerde, dat de pre-reformatorische kerkmuziek echt een gesloten karakter had, maar dat onder invloed van de Hervorming meer een tendens tot openheid was te constateren naar de wereldlijke muziek. Op het moment zien we echter, dat de weegschaal min of meer doorslaat naar de andere kant, en daardoor de kerkmuziek in de verdrukking gaat raken. Als het wezenlijke kenmerk van de kerkmuziek gaf hij aan het onvoorwaardelijk ge-engageerd zijn met grote geestelijke waarden. Wel een specifiek trekje dus (wel onderscheiding), maar geen scheiding tussen beide. Dit verband van de kerkelijke muziek met de wereldlijke, die eraan verwant is, werd op sublieme wijze gedemon-

streerd in het prachtige, spanningsvolle en moeilijke "Stabat Mater" van de Poolse componist Penderecki, uitgevoerd door het NCRV-Ensemble.

Ook Dr. Kahmann wilde de kerkmuziek niet te smal opgevat zien als gebonden aan kerk en liturgie. Ook hij stelde als essentieel het ontspringen aan geestelijke waarden. Bij beide sprekers is er dus een afwijzing van een scheiding. Zelfs een duidelijke demarcatielijn is moeilijk te trekken. Juist door het muzikale gehalte overlappen beide richtingen elkaar, en zeker in hun oorsprong. Een bijzonder puntje in Dr. Kahmanns rede was wel, dat hij de hand min of meer in eigen boezem wilde steken, althans daartoe neigde. Hij stelde nl. dat het voor de kerkmuziek van groot gewicht is welke kansen haar door de kerk zelf geboden worden en welke middelen en mogelijkheden haar ten dienste staan bv. in het nu levende dilemma latijn - volkstaal.

Als conclusie mogen we stellen, dat er een levendig contact moet zijn en blijven tussen kerkelijke en niet-kerkelijke muziek. Dit wil niet zeggen, dat alle "gewilde" muziek ook in de liturgie binnengehaald moet of zelfs kan worden. Muziek, welke in de eredienst gebruikt wordt, moet als eigen karakter steeds hebben een relatie met geestelijke waarden. Profane muziek blijft profaan door haar gerichtheid en oorsprong, en haar aantrekkingskracht is dus geen motief voor gebruik in de eredienst. Anderzijds moet kerkmuziek niet gezien worden als door de kerk toegestane muziek. Ook niet-kerkelijke muziek kan een relatie hebben met het religieuze. Religieus oerbewustzijn is immers niet een kerkelijk privilege, maar een menselijk en kan op alle terreinen voorkomen.

Al met al is wel duidelijk, hoe moeilijk deze zaak is. Maar och, we hoeven er ook weer niet te zwaar over te denken. Goede muziek bewijst zichzelf wel, ook kerkmuziek.

W. Sep

WIST U DAT.....

- onze directeur onlangs geslaagd is voor het Examen Koordirectie
- de heer A.v.d.Meijden onlangs zijn 25-jarig jubileum vierde bij de firma van Geel
- ons koor over 16 maanden ook zo'n feit hoopt te herdenken
- wat voor een receptie geldt, ook geldt m.b.t. onze repetities: alleen zij, die zich gedwongen voelen, zijn aanwezig
- dit bovendien al sinds lang te merken is
- dit een pluim is op onze jongerenhoed; dank u wel
- ook rustende hanen hard kunnen kraaien
- onlangs een derde orde voor koorzangers in het leven is geroepen, de "Orde der Minderzangers"
- U dit alles niet persoonlijk moet opvatten

ONTHOUD U EVEN!

Op zaterdag 5 aug. a.s. treedt ons lid T. v. Uden in het huwelijk met Mej. W. v. d. Aker. Kom hun dag mede maken tot een hoogtepunt.

Zaterdag 5 aug. om 11.30 uur!

PUZZEL WEER MEE!

Hieronder weer een puzzel, ontsproten aan het brein van de heer Frans Barten. Maar geen eenvoudige, dus let U op.

De regels zijn als volgt:

de woorden worden van links naar rechts telkens met één letter aangevuld, en wel op de volgende manier: bv. re - rek - keer - kreet

De letters van het vorige woord blijven wel staan, maar kunnen in een andere volgorde voorkomen.

Wanneer alles juist is ingevuld, leest men in de 1e rij verticaal van de 3e kolom, en in de middelste rij verticaal van de laatste kolom de namen van 2 bekende componisten.

1. voegwoord - deel van de hals - stad in Duitsland - roven
2. riviertje in Brabant - voorzetsel - eng - tap
3. noot - gek - goal - dwalen
4. boom - deel van het tennisspel - overblijfsel - geoxideerd ijzer
5. voorzetsel - plaats - wat - ruimte waarin in een circus artiesten optreden
6. goud (Fr.) - ijzerhoudende grond - rivier in Spanje - zuivelprodukt
7. spil - vruchtennat - boom - stad in Frankrijk
8. kippeprodukt - Europeaan - tooi - mann. rund
9. oude lengtemaat - ogenblik - verharde huid - jaargetijde
10. deel van de mast - halm - voorzetsel - plaats in Het Gooi

Zie de figuur
op bldz 23.

AVONTUUR IN HET HARZGEBERGTE.

HOOFDSTUK II.

Het is 2 weken geleden sinds ons drietal zijn plannen gesmeed heeft. Om precies te zijn op de eerste zaterdagmorgen van de grote vakantie om half zeven. Henk heeft intussen het fel begeerde papiertje in zijn zak, het diploma HBS. En nu staan ze gepakt en gezakt op het lange stationsperron van de grote stad, 10 km van hun dorp.

"Heb je iemand gezien in de garage van je oom, Karel", vraagt Frans. Karel heeft nl. het autootje, waarmee ze naar de stad gekomen zijn, bij zijn oom gestald. "Nee, maar ik heb gisteravond nog eens opgebeld, dat ik zou komen. Ik heb vorige zondag een sleutel gehaald van de garage."

"Hé, jongens, kom eens kijken!" roept Henk, die zijn rugzak met alles wat erop en eraan zit op een weegschaal heeft gegooid. "30 kilo om nee te torsen. Ik dacht al, wat een gewicht op mijn rug."

"Je hoeft anders niet te klagen, met dat draagstel aan je rugzak", zucht Frans. "Moet je hier zien." Hij heeft een oud geval van zijn broer meegenomen en de linnen banden snijden behoorlijk in zijn schouders. "Doe dat ding dan af. De mensen zien toch wel, dat je gaat kamperen, hoor" roept Karel spottend. "En straks heb ik nog wel een paar dikke sponsen, die moet je er dan maar onder leggen."

Eindelijk komt de trein aan en rap stappen ze in. "Hè, hè," zegt Henk, "ik dacht, dat het wel voller zou zijn." Hij is al eens meer met vakantie naar Duitsland geweest en heeft verschillende malen in een propvolle D-trein op de gang moeten staan. Maar nou blijkt, dat ze een hele coupé voor zich alleen hebben. "Welnee, het is pas vroeg in het seizoen en bovendien vroeg in de morgen", zegt Karel, terwijl hij 2 koffers in een rek deponeert. "Nou, jongens, eindelijk is het dan zover. De grote tocht gaat beginnen. Ik ben benieuwd, hoe het daarginds zal zijn."

Daar zullen ze dan nog een hele tijd op moeten wachten, want uur na uur verstrijkt en steeds blijft de trein maar verder denderen, met af en toe een korte pauze. De jongens doden de tijd met een spelletje kaart en met een boterham eten, nadat één van hen een paar flesjes bier gehaald heeft in de restauratie-wagon, bijna aan het andere eind van de trein.

Onderweg komen eensklaps de uniformen opdagen van de douane-beambten. Typische mensen, die Duitse douaniers in hun groene uniformen en met de steile petten (als het hard waait, moeten die dingen wel afwaaien). Ze kijken net alsof ze in je ogen willen lezen wat je thuis op papier hebt gezet van de spulletjes, die je meegenomen hebt.

"Jongens," had Henk tevoren gezegd, "we hebben alleen dingen bij ons, die we voor het kamp nodig hebben, hoor! We geven niets aan. Dat is wel niet helemaal waar, maar die paar blikken koffie mogen toch geen naam hebben."

"En toch," zegt Frans, als alle formaliteiten achter de rug zijn, "toch hebben wij bij die groene het gevoel, dat je de grootste smokkelaar van deze eeuw bent." De eentonige reis gaat verder. Ze lezen een pocket, of spelen een spelletje schaak op het kleine zakformaat-schaakbordje van Karel. Intussen ondergaat het landschap rondom een ware gedaante-verandering. Is

het in het begin vlak, recht toe recht aan geweest, al gauw verschijnen aan de horizon de contouren van enkele bergtoppen. Na Osnabrück zitten ze helemaal in het middelgebergte en eindelijk, eindelijk is dan het einddoel van de reis bereikt, als de trein vaart mindert bij een betrekkelijk klein station. Dan zien ze het bordje langs schuiven, waar ze zo lang naar verlangd hebben en waar op te lezen staat: Goslar. (wordt vervolgd)

T.v.Uden

1																				
2																				
3																				
4																				
5	t	e	e	t	s	z	e	t	s	P	i	s	t	e						
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				

Zie bldz 20.

WE LACHEN WEER MET GIJSBERT VAN NUNEN.

Ans: "Zeg, Frits, wat moet ik in de verleden tijd zeggen: een eierdooier is wit of een eierdooier was wit?"

Frits aarzelde: "Een eierdooier was wit."

Ans: "Mispoes; die is immers geel."

NB. Jongens, de redactie looft weer een prijs uit voor het beste kampverslag. Grijp de pen en maak er iets leuks van.

INHOUD:

- Van de redactie.....	pag. 1
- Woord van onze President	pag. 2
- Terugblik	pag. 3
- Kardinale blunder	pag. 5
- Gregoriaans VIII	pag. 8
- Caba	pag. 10
- Historische fundering van het nederlandse vernieuwingsstreven	pag. 11
- Het orgel	pag. 14
- Caba-kamp 1967	pag. 16
- Kerkmuziekdag 1967	pag. 17
- Wist U dat.....	pag. 19
- Puzzel	pag. 20
- Avontuur in het Harzgebergte	pag. 21
- We lachen weer	pag. 23
- Inhoud	pag. 24

Goossens Brood HET BESTE !

VOOR AL UW ARTIKELEN
BETREFFENDE

Woninginrichting

SLAAGT U BETER BIJ

Jan Nouwens

BREUKELSESTRAAT 59 - BOXTEL
TELEFOON 23 18

F. P. v. Langen

JUWELIER - HORLOGER - OPTICIËN

HET ADRES VOOR:

- SIERADEN IN GOUD OF ZILVER
- KELTUM PLEET
- UURWERKEN
- UURWERK REPARATIES
- BRILLEN (speciale afdeling)

Stationstraat 62